

יום ראשון ב' ניסן תשפ"ב
3 אפריל 2022

לכבוד

שירה גרינברג

הכלכלנית הראשית, משרד האוצר

הנדון: עמדת משרד החדשנות - אסדרה של תחום הקריפטו ו-Web3.0 בישראל

בפתח הדברים אבקש להודות לך על שיתוף הפעולה ועל השיח הער בעניין שבנדון. אני סבורה כי הגורמים הרלוונטיים כולם, בממשלה ומחוצה לה, מבינים את גודל השעה, ומקווה כי עבודת המטה שנעשית בימים האלה תניב פרי.

עמדתנו הברורה היא כי ישנה חשיבות גדולה בבחינה מקצועית של שוק הקריפטו המתפתח בישראל, תוך מתן דגש לסיכונים המתעוררים, אך גם להזדמנויות האסטרטגיות הגדולות שתעשייה זו טומנת בחובה. אני סבורה כי יש להמשיך ולפעול בנחישות לאסדרה מלאה של התחום, מתן וודאות ובהירות לתעשייה, הסרת חסמים, ועידוד חדשנות אחראית.

לקראת גיבוש המלצות הצוות שמונית לעמוד בראשו בנושא שבנדון, אבקש כי תשימו לנגד עיניכם את הסוגיות הבאות אשר דורשות מענה דחוף ביחס לסוגייה זו:

להלן הסוגיות אשר דורשות מתן מענה מיידי:

1. **הענקת רישיונות לנותן שירות פיננסי בידי רשות שוק ההון** – לשם פעילות רבות מהחברות שמבוססות כיום על טכנולוגית בלוקצ'יין ועוסקות בנושאים הקשורים לקריפטו נדרשות החברות לקבל רישיון מרשות שוק ההון אשר מעניקה רישיונות מכוח חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), תשע"ו-2016. הליך הוצאת הרישיון כיום כרוך בהליך מורכב, הכולל הגשת מסמכים רבים (בשפה העברית) והעלויות הנלוות הן גבוהות, בעיקר עבור חברות בתחילת דרכן. כפי שעלה בשיחות שערכנו, צו הלבנת ההון שנכנס לתוקף בנובמבר האחרון צפוי לסייע בהסדרת ההליך ולכן מהווה הזדמנות לבחון שילוב של שינויים נוספים שיקלו על הגשת הבקשות לקבלת רישיון. בסוגיה זו כיווני פעולה אפשריים שנודה על בחינתם הינם תיקון חוק שירותים פיננסיים מוסדרים, התשע"ו-2016, באופן שיאפשר לרשות שוק ההון לאמץ ככל הניתן מסמכים נדרשים לטובת קבלת רישיון שניתן לחברות במדינות אחרות (למשל, ארה"ב), באופן שיצמצם עלויות נוספות על מי שמעוניין לפעול בישראל. וכן, התאמה של התנאים הנדרשים לקבלת רישיון לעוסקים בתחום, בהתאם למאפייניו הייחודיים של השוק, ומתוך כוונה לעודד חברות קטנות לפעול בישראל, ופרסום הנחיות מתאימות של רשות שוק ההון בעניין זה.

2. **הסרת חסמים במערכת הבנקאית ומתן אפשרות לבצע פעילות בכספים שמקורם במטבעות ובכספי קריפטו** – כיום החברות מתקשות לפתוח חשבונות בנק או לבצע פעילויות בסיסיות שיאפשרו את פעילותן התקינה וזאת עקב סירוב הבנקים לפתוח חשבונות לחברות העוסקות בתחום הקריפטו, והווב 3.0, גם אם מדובר בחברות המפתחות טכנולוגיה בלבד, וסירוב הבנקים לקבל העברות כספים שמקורם במטבעות

דיגיטליים. מדיניות זו של הבנקים גורמת לחברות הפועלות בישראל להעתיק פעילותן לחו"ל, ומונעת הקמה של חברות בתחום הנכסים הדיגיטליים בישראל. בהשוואה שביצענו עולה כי המדיניות בארה"ב ובמדינות אירופאיות מתקדמות שונה לחלוטין וחברות העוסקות בנכסים דיגיטליים לא מתקשות כלל לפתוח חשבונות בנקים מוסדרים. הנ"ל זוהה כסיבה מרכזית לכך שיזמים ישראלים העוסקים בתחום בוחרים לרשום את עסקיהם בחו"ל.

לאחרונה הוציא גם בנק ישראל טיוטת תוספת חדשה לנב"ת 411 לגבי קבלת כספים שמקורם בקריפטו, ואולם עד היום אין פתרון מסודר בנושא, ונב"ת זה אינו מתייחס לחברות בתחום כלל. בסוגיה זו נדרשת מחשבה ביחס לפעילויות של הרגולטורים הפיננסיים לטובת גידור הנושא ופרסום הנחיה ברורה לבנקים כך שיוכלו מחד לנהל את הסיכון ומאידך לא לחסום את האפשרות לפיתוח תעשייה זו. תת חסם מרכזי בסוגייה זו, הינו חוסר היכולת של חברות ויחידים בתחום לדווח ולשלם מסים כדין, בשל העובדה שרשות המסים מקבלת תשלומים אך ורק מבנקים ישראלים, וכאמור, הללו אינם מאפשרים העברות כספים שמקורם במטבעות דיגיטליים- מה שמוביל את החברות הללו לסחרור של ריביות ועיקולים בגין שומות, שכאמור, אין ביכולתם לשלם.

3. **התאמת דרישות הרשות לאיסור הלבנת הון לתחום** - הרשות לאיסור הלבנת הון מהווה רגולטור המשפיע על התנהלות הבנקים, וכן על נותני שירותים פיננסיים. ההתפתחויות הטכנולוגיות המהירות בתחומים אלו דורשות עדכונים תכופים, כדוגמת צו הלבנת הון, שנכנס לתוקפו בנובמבר האחרון, וכבר כיום דורשות התאמות שונות וביניהן התאמה לסטנדרטים בינלאומיים המתגבשים בימים אלו.

4. **התאמת דרישות רשות המיסים למאפיינים המיוחדים לתחום** -

א. **מס הכנסה**: גיוס הון ממשקיעים באמצעות מכירה של נכסים דיגיטליים שהחברה יוצרת חיוב במס הכנסה וזאת בשונה מגיוס הון באמצעות הקצאה של מניות על-ידי החברה למשקיעים, שאינה בגדר אירוע מס לחברה. נושא זה נפתר חלקית באמצעות חוזר 7/2018 שהוצא על ידי רשות המסים ומאפשר לדחות את ההכרה בהכנסה באמצעות עמידה בקריטריונים מסוימים ואולם ככלל מדובר באירוע מס, ונדרש לבחון אסדרה שונה לנושא.

ב. **מע"מ**: ההבחנה כי גיוס הון בנכסים דיגיטליים אינו זהה לגיוס הון בנכסים מוחשיים יוצר לקונה נוספת והיא הקמת חבות במע"מ. גם בנושא זה בדומה להקצאת המניות נדרש לבחון אסדרה ייעודית.

ג. **תמריץ שלילי לעובדים**: האם קריפטו הוא נייר ערך או נכס אחר? עובד שמועסק בחברת הייטק ומוענקות לו אופציות או מניות של החברה זכאי להטבת מס לפיה ישלם 25% מס בלבד על הרווח שהפיק ממכירת נייר הערך תחת מסלול 102 הוני לפי פקודת מס הכנסה. לעומת זאת, עובד בחברה שהערך שלה נאגר בנכסים דיגיטליים ולא במניות ומוענקים לו נכסים דיגיטליים או זכויות בהם לא זכאי להטבה דומה ועליו לשלם מס פירוטי (עד 50%) במועד קבלת הנכס הדיגיטלי או לדחות את אירוע המס עד מכירת הנכס הדיגיטלי ואז לשלם מס פירוטי. כלומר, עקב ההחלטה עד כה להתייחס לנכסים דיגיטליים כנכס פיננסי ולא כנייר ערך בהיבטי מס, יוצא מצב בו עובד שיקבל נכס דיגיטלי ישלם כפל מס מעובד שקיבל אופציות הוניות בשווי דומה. בעולם בו מחד, האופציות ניתנות באמצעות קריפטו, ומאידך יש מחסור ממשי בהון

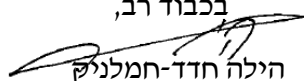
אנושי בעולמות ההייטק, נושא זה מהווה חסם רציני לחברות אלה לגייס כוח אדם ראוי, ונדרש לבחון שינוי מדיניות בנושא.

ד. תמריץ שלילי למשקיעים: משקיעי הון סיכון זרים שמשקיעים בסטארטפים שעומדים בתנאי רולינג 16א או בתנאי הצעת החוק החדשה המקודמת על ידי משרד האוצר נהנים מקבלת פטור מתשלום מס בישראל בגין השקעותיהם במניות, הנחשבות להשקעות מזכות. ואולם, החוק מתייחס רק למניות ולא לנכסים דיגיטליים ולכן עבור השקעות בנכסים דיגיטליים בישראל המשקיעים הזרים לא יהנו מפטור ויידרשו לשלם מס בישראל. כתוצאה מכך, קרנות הון סיכון תמנענה מהשקעות בתחומים אלו בישראל, ומשקיעים זרים ישקיעו בתחומים אלו במדינות אחרות דרך קרנות הון סיכון זרות. דבר זה נכון גם לגבי קרנות גידור וקרנות פרייבט אקוויטי.

ה. דיווח: לעמדת רשות המסים, כל המרה של נכס קריפטו אחד באחר מחייבת את המעביר לדווח על העברה למס הכנסה ולשלם את המס בקשר להעברה בתוך 30 יום. חובת הדיווח בקבועי זמן קצרים אלו גורם למעמסה כבדה על הפעילות האופרטיבית של המיזם וכרוכה בעלויות גבוהות בתשלום לנותני שירות ובצוות פנימי שיטפל בנושאים אלו, וזאת כאשר יתכן שכלל לא מומש הנכס ולא היה "מפגש עם כסף".

מומלץ לבחון קידום תיקון חקיקה בהקשר של אירוע גיוס, מע"מ, חובת הדיווח, אופציות לעובדים וקרנות השקעה כמפורט לעיל.

אבקש כי נושאים אלו יעמדו לנגד עיניכם בעת גיבוש המלצות הצוות, אשר בתקווה יהוו צעד מרכזי חשוב לקראת אסדרה מאוזנת שתעודד חדשנות אחראית בישראל.

בכבוד רב,

הילה חדד-חמלניק

מנכ"לית משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה

העתק:

אורית פרקש הכהן, שרת החדשנות, המדע והטכנולוגיה